

Punkt 4.

Godkendelse af handleplan i relation til Sundhedspolitik 2019-22

2018-090901

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen indstiller, at Beskæftigelsesudvalget godkender handleplan i relation til Sundhedspolitik 2019-22.

Familie- og Socialudvalget behandler ligeledes indstillingen på møde den 14.12.18

Beslutning:

Godkendt med bemærkninger.

Forvaltningen vil senere orientere Beskæftigelsesudvalget om de initiativer, der tages ift. at styrke mental sundhed.

Sagsbeskrivelse

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har under den nuværende sundhedspolitik 2015-2018 gennemført en række indsatser rettet mod opfyldelse af de fire politiske pejlemærker og Sundhedsstyrelsens forebyggelses anbefalinger. Det styrkede fokus på forebyggelse i den forrige periode betyder bl.a. at Aalborg Kommune i dag tilbyder forældrekursus til førstegangsførelse "Hånd om barnet" og at der i tilbud under Børne og Familieafdelingen arbejdes med udgangspunkt i Børne- og Familieafdelingens mad og måltidspolitik "Det fælles grundlag for mad og måltider". Et andet eksempel er den korte opsporende samtale om alkohol-vaner, som er blevet implementeret i Jobcenteret.

Den nye handleplan for perioden 2019-22 beskriver nye tiltag eller forstærkede tiltag i relation til kerneopgaver i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, som har betydning for borgernes sundhed. Ikke mindst målet om at fremme lighed i sundhed: at børn får en tryk start på livet, at unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse og at borgere uden for arbejdsmarkedet kommer ind på arbejdsmarkedet.

Familie og Beskæftigelsesforvaltningen vil ud over de afdelingsspecifikke indsatser have fokus på det tværgående samarbejde på områder, hvor det kan være relevant at etablere et samarbejde eller iværksætte parallelle forløb mellem afdelinger eller indenfor egen afdeling.

I det følgende beskrives kort valg af styrkede indsatser i henholdsvis Børne- og Familieafdelingen, Socialafdelingen og Job- og Ydelsesafdelingen.

Børne- og Familieafdelingen:

Børne- og familieafdelingen har qua dagtilbudsområdet kontakt med langt de fleste børn i alderen 0-6 år og deres forældre i kommunen. Dertil kommer kontakten med de børn og unge, som benytter sig af fritidscentrene og ungetilbud samt specialiserede tilbud til børn og unge. Børne- og Familieafdelingen omfatter endvidere Træning for 0-6 årige og Tandpleje. Endelig har afdelingen også en række tilbud målrettet udsatte voksne, blandt andet Bo og Gadeteam, Voksenbøgen og forsorgstilbud.

Trods indsatser i den forgange politikperiode, viser sundhedsprofildata at der fortsat på børn og unge området er væsentlige sundhedsudfordringer

- Hvert fjerde barn i Aalborg har ikke alderssvarende motorik ved indskoling (Data fra Aalborg Sundhedspleje, 2018)
- Kun 77% af børnehavebørnene bevæger sig dagligt eller næsten dagligt i en grad, så de bliver svedige eller forpustede. Andelen falder i 5 klasse til 66% og 55% i 8 klasse. 10% kan betegnes som decideret inaktive. (Sundhedsprofil for børn og unge Aalborg Kommune 2017).
- 10-11% er overvægtige ved indskoling (data fra Aalborg Sundhedspleje) og andelen af overvægtige er støt stigende ved udskoling – fra 14,5% for årgang 1997 til 19,5% for årgang 2002 (Sundhedsstyrelsen)
- De fleste børn og unge trives, men mellem 4-6 % i 5 klasse og 8 klasse føler sig ensomme og isoleret fra andre og en tilsvarende andel føler sig mobbet. I 8. klasse svarer næsten halvdelen af pigerne og en fjerdedel af drengene, at de indimellem føler sig isoleret fra andre, og lige så mange svarer, at de ofte eller en gang imellem savner nogle at være sammen med. Blandt pigerne giver hver tredje i både 5. og 8. klasse udtryk for, at de af og til føler sig ensomme. Hos de unge kvinder (16-24år) ses stigning i dårligt mental helbred og stress – de unge mænd får det også værre (Sundhedsprofil Aalborg Kommune 2017)
- Stigning i rygere blandt kvinder under 45 år og mænd under 35 år dvs. i forældrealdergruppen (Sundhedsprofilen Aalborg kommune, 2017) samt stigning i unge mænd (16-24år), der ryger og en svag stigning hos kvinder (Sundhedsprofil Aalborg Kommune 2017)

For gruppen af voksne udsatte gælder det, at sundhedstilstanden på samtlige KRAM faktorer er dårlig (SUSY Udsat 2017, Institut for Folkesundhed)

På baggrund af udfordringsbilledet og de reviderede anbefalinger i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker foreslår Børne- og Familieafdelingen, at følgende indsatser iværksættes:

- Styrket indsats ift. fysisk aktivitet og motorik (Indsatsplaner nr. 1-6)

- Forebyggelse af overvægt (Indsatsplaner nr. 7 og 8)
- Styrket indsats ift. mental sundhed (Indsatsplaner nr. 17-25)
- Styrket indsats ift. tobak og alkohol (Indsatsplaner nr. 10-12)

Socialafdelingen:

Socialafdelingens familiegrupper har kontakt til børn, unge og forældre, som i forskellig grad er udsatte. Der er tale om familier, der tilbydes støtteindsatser i hjemmet, men der er også tale om så udsatte familier, at barnet bliver anbragt hos en plejefamilie eller et opholdssted.

Familierne er ofte meget belastede socialt og/eller psykisk. Derfor kan det være vanskeligt også at sætte decideret fokus på sundhed hos disse familier, fordi de har andre problematikker som først og fremmest skal løses.

Men derfor er det alligevel vigtigt, at Socialafdelingen er med til at have fokus på familiernes sundhed, ikke mindst fordi, der er klare indikatorer på, at udsatte har dårligere sundhedstilstand, end den øvrige befolkning. En bedre sundhedsmæssig tilstand kan også være med til at afhjælpe sociale problemer.

Socialafdelingen har udarbejdet to handleplaner, som skal være medvirkende til, at udsatte børn og forældre oplever en bedre sundhed. Fokus i den ene handleplan er mental sundhed, mens den anden har fokus på KRAM faktorer for forældre og plejeforældre.

Socialafdelingen foreslår følgende handleplaner iværksættes:

- Styrket fokus på forældres (og plejeforældres) sundhed (Indsatsplan nr.14)
- Styrket indsats for børn der er ramt af angst (Indsatsplan nr. 26)

Job- og Ydelsesafdelingen:

Jobcentrene har kontakt med voksne uden for arbejdsmarkedet og sygemeldte fra en arbejdsplads. Endvidere er der kontakt med unge, der ikke har gennemført uddannelse og er uden for arbejdsmarkedet. Der kan være risiko for, at disse borgere permanent mister tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Sundhedsprofilen viser, at borgere uden for arbejdsmarkedet i højere grad har sundhedsmæssige udfordringer end den øvrige befolkning. Sundhed og beskæftigelse spiller sammen og det giver derfor god mening at se på sundhed og beskæftigelse i sammenhæng. Hvis borgerens sundhedstilstand bliver bedre er der mulighed for, at borgerens chance for at opnå tilknytning og forblive på arbejdsmarkedet bedres. Samtidig kan det at være i beskæftigelse have en positiv påvirkning på borgerens sundhed herunder særligt den mentale sundhed.

Job- og Ydelsesafdelingen har derfor med baggrund i de 4 pejlemærker, det aktuelle udfordringsbillede og Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker valgt indsatser, som kan understøtte, at borgerne bevarer eller opnår tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Der vil i særlig grad være fokus på etablering af parallelle forløb, hvor et job- eller uddannelsesrettet forløb kombineres med et sundhedsforløb.

Job- og Ydelsesafdelingen har valgt følgende indsatsområder:

- Mental Sundhed (Indsatsplan nr. 27)
- Alkohol (Indsatsplan nr. 13)
- Fysisk aktivitet (bilag Indsatsplan nr. 15)
- Tobak (Indsatsplan nr. 9)
- Styrket samarbejde mellem sundheds- og beskæftigelsesområdet -Fælles indsats med Sundheds- og Kulturforvaltningen (Indsatsplan nr. 16)

Job- og Ydelsesafdelingen og Sundheds- og Kulturforvaltningen har med ønske om tværfagligt samarbejde, nedsat en Sundhedsstrategisk Styregruppe. Formålet med styregruppen er, løbende at følge op på fremskudte sundhedsindsatser i Job- og Ydelsesafdelingen, udvikle det strategiske samarbejde mellem beskæftigelsesområdet og sundhedsområdet samt følge op på de sundhedsrettede tilbud herunder om de stemmer overens med behovene på beskæftigelsesområdet.

Der vil i politikperioden blive lavet en midtvejsstatus af forvaltningernes handleplaner. I den forbindelse vil der kunne tilføjes evt. nye indsatser i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens handleplan. Handleplanen er således et dynamisk redskab i forhold til opfyldelse af de politiske mål i Sundhedspolitikken 2019-2022.

Bilag:

Familie-og Beskæftigelsesforvaltningens handleplan i relation til Sundhedspolitik 2019-23

Indsatsplaner nr. 1-6 - Styrket indsats Fysisk aktivitet - Børne- og Familieafdelingen.docx

Indsatsplaner nr. 7-8 - Forebygge overvægt - Børne - og Familieafdelingen.docx

Indsatsplan nr. 9, tobak- henvisning til rygestop, Job- og Ydelsesafdelingen

Indsatsplaner nr. 10- 12 - Styrket indsats Alkohol og Tobak - Børne- og Familie afdelingen.docx

Indsatsplan nr. 13, alkohol - den korte opsporende samtale- Job-og Ydelsesafdelingen

Indsatsplan nr. 14 - Sundhedsfremme for forældre - Socialafdelingen

Indsatsplan nr. 15, fysisk aktivitet - parallel forløb, Job- og Ydelsesafdelingen

Indsatsplan nr. 16, Styrket samarbejde med Sundheds-og Kulturforvaltningen, Job- og Ydelsesafdelingen

Indsatsplaner nr. 17-25 - Styrke mental sundhed - Børne - og Familieafdelingen.docx

Indsatsplan nr. 26 - Indsats mod angst - Socialafdelingen

Indsatsplan nr. 27, Styrke mental sundhed, Job- og Ydelsesafdelingen